

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ : ศึกษากรณีการพนันออนไลน์¹

ร้อยตำรวจเอกนฤชาติ ประพัฒน์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์: ศึกษากรณีการพนันออนไลน์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา คำจำกัดความ หรือนิยามที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กรณีการพนันออนไลน์ เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กรณีการพนันออนไลน์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับนิยาม การโฆษณา การกำหนดบัญชีการควบคุมเด็กเยาวชนและมาตรการการลงโทษ เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กรณี การพนันออนไลน์

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์: ศึกษากรณีการพนันออนไลน์ ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาจำกัดความหรือนิยามที่เกี่ยวกับการเล่นการพนันออนไลน์

ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดความหมายของคำว่า การพนัน และการพนันออนไลน์ ที่ไม่ได้มีการบัญญัติไว้โดยเฉพาะเจาะจงว่าหมายถึงอะไรและมีขอบเขตเพียงใด ทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่าการเล่นการพนันรวมถึงการเล่นแบบออฟไลน์จะจัดเป็นการเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 หรือไม่ เนื่องจากจะมีแต่ความเห็นของนักวิชาการและแนวคำพิพากษาเท่านั้น ซึ่งหากมีการนำแนวคำพิพากษาที่ได้วางหลักไว้ว่า การเล่นการพนันจะต้องเป็นการการเล่นเพื่อเอาทรัพย์สินอันมีมูลค่า โดยมีการได้หรือเสียประโยชน์ด้วยวิธีเสี่ยงโชควิธีใดวิธีหนึ่ง มาปรับใช้กับกรณีดังกล่าวอาจทำให้การเล่นดังกล่าวเป็นการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมายได้เนื่องจากการได้มาหรือเสียไปซึ่งของรางวัล ก็ถือเป็นการเสียผลประโยชน์ของผู้เล่นทั้งสิ้น อีกทั้งการที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดค่านิยามของผู้เล่นพนัน ผู้จัดให้มีการเล่น หรืออุปกรณ์การเล่นการพนัน จะเป็นผลเสียในการหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความคลุมเครือในการพิจารณาว่า ผู้ใดบ้างที่ผู้เล่น ผู้จัดให้มีการเล่น หรืออุปกรณ์ประเภทใดบ้างที่จัดว่าเป็นอุปกรณ์การเล่นการพนัน ทำให้ยุ่งยากในการปรับใช้กฎหมายกับการเล่นการพนันรูปแบบใหม่ ๆ โดยเฉพาะการพนันในรูปแบบของการพนันออนไลน์

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์: ศึกษากรณีการพนันออนไลน์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริและคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตันศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา พิณจันทร์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต(ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสงขลา

1.2 ปัญหาการโฆษณาเชิญชวนและการรับพนันออนไลน์

การดำเนินคดีกับเว็บพนันออนไลน์ จะต้องเป็นความผิดซึ่งหน้าซึ่งกรณีการโฆษณาเชิญชวนให้บุคคลอื่นเข้าเล่นพนัน ก็ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้วตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถดำเนินการจับกุมได้ในทันทีนั้น ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ ในหนังสือกีฬาเหล่านี้ยังมีเนื้อหาที่เข้าลักษณะการชักชวนให้ประชาชนเข้าเล่นพนันด้วย แต่ปัจจุบันยังไม่พบว่าเคยมีการดำเนินคดีกับเจ้าของหรือผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ในเว็บไซต์เหล่านี้แต่อย่างใด

ในมาตรา 11 โดยได้มีการกำหนดรวมถึงความผิดในการทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนให้มีการเข้าเล่นการพนันด้วย แต่อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติดังกล่าวยังคงมีเพียงบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษที่ค่อนข้างแคบและล้าสมัย อีกทั้งไม่ได้มีการกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษในกรณีของการเล่นการพนันออนไลน์ รวมถึงความผิดฐานอื่น ๆ

1.3 ปัญหาการกำหนดบัญชีการเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ที่ไม่สอดคล้องกับปัจจุบัน ของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การจัดแบ่งประเภทหรือชนิดของการพนันที่ไม่เหมาะสมและไม่ทันสมัย ตามบัญชี ก.และบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติ ล้าสมัยและขาดความชัดเจนหลายประการ กล่าวคือมิได้มีการแก้ไขปรับปรุงใดๆ ตั้งแต่กฎหมายนี้เริ่มใช้บังคับในปี พ.ศ. 2478 จนถึงการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ.2505 ตาม พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2505 การเล่นพนันที่ในบัญชี ก. ที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องบัญญัติไว้แล้ว สำหรับการพนันผิดกฎหมาย การจัดทำเป็นบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ 2 บัญชีคือ บัญชี ก. และบัญชี ข. นั้น ไม่สอดคล้องกับแนวทางการบัญญัติกฎหมายการพนันของหลายประเทศ แนวทางการกำหนดบัญชี ก. และบัญชี ข. กฎหมายการพนัน 2478 จะบัญญัติให้การพนันในบัญชี ก. เป็นการพนันที่ห้ามอนุญาตให้เล่นอย่างเด็ดขาด แต่กำหนดให้บัญชี ก.เป็นบัญชีที่สามารถอนุญาตให้มีการเล่นได้ โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้มีการเล่นชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นกรณี ๆ ไปตามมาตรา 4 วรรคแรก ดังนั้น บัญชี ก. จึงมิใช่การห้ามเล่น โดยเด็ดขาดดังที่เข้าใจผิดมาโดยตลอด

1.4 ปัญหาการไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเด็ก และเยาวชนในการเล่นการพนันออนไลน์

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ฉบับปัจจุบัน ยังขาดบทบัญญัติที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นพนัน แม้ว่าใน มาตรา 7 (3) จะบัญญัติให้ผู้เล่นพนันที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย จะต้องบรรลุนิติภาวะแล้วหรือมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็กรณีการพนันถูกกฎหมายหรือการพนันผิดกฎหมายก็ตาม โดย พ.ร.บ. การพนันได้ยกเว้นการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 คือ เด็กและเยาวชนสามารถซื้อหรือเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือลอตเตอรี่ ได้ตามพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 ในขณะที่ต่างประเทศจะให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เช่น กำหนดเงื่อนไขในการจำหน่ายลอตเตอรี่ของผู้ค้าว่า ห้ามเยาวชนหรือผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะซื้อสลากกินแบ่ง (Lottery) มิฉะนั้น จะถูกตัดสิทธิการจำหน่าย หรือมีโทษตามกฎหมาย

ในส่วนของฐานความผิดและบทลงโทษนั้น กฎหมายของแต่ละประเทศได้มีการบัญญัติให้การเล่นการพนันออนไลน์เป็นความผิดและยังได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน โดยมีการกำหนดอายุขั้นต่ำที่สามารถเข้าเล่นการพนันที่ได้รับอนุญาตไว้ที่อายุ 18 ปี อย่างไรก็ตาม กฎหมายต่างประเทศได้มีการกำหนดฐานความผิดที่ค่อนข้างเยอะ ทำให้สามารถป้องกันและปราบปรามการเล่นการพนันที่ไม่ได้รับอนุญาตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ากฎหมายของประเทศไทย

บทบัญญัติที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นพนัน ความผิดในการให้ใช้สถานที่ ความผิดในการจัดหา ติดตั้ง คัดแปลงซึ่งชุดคำสั่งหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือความผิดในการครอบครองอุปกรณ์ อันเป็นความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้จากการเล่นการพนันออนไลน์ นอกจากนี้การไม่กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษให้ครอบคลุมถึงผู้กระทำความผิดทั้งหมด ทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดบางส่วนมาลงโทษได้เนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดว่าถือเป็นความผิดไว้

1.5 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการในการลงโทษผู้จัดให้มีการเล่นออนไลน์และผู้เข้าเล่นพนันออนไลน์ ตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

ปัจจุบัน ความผิดฐานผู้จัดให้มีการเล่นออนไลน์หรือผู้เป็นเจ้าของพนัน ความผิดฐานผู้เข้าเล่นพนันหรือผู้เล่นพนันออนไลน์ การกำหนดบทลงโทษที่ล้าสมัย ไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าครองชีพ ค่าเงินในปัจจุบัน และความรุนแรงของการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. การพนัน โดยเฉพาะผู้ที่เข้ามามีรายใหญ่ที่มีเงินพนันหมุนเวียนหลายพันล้านบาท จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัว กฎหมาย ขอมที่จะเสียเงินค่าปรับไม่กี่พันบาท หรือได้รับโทษจำคุกไม่นาน หรือได้รับการรอลงอาญา ทำให้ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในการลงโทษตามกฎหมายที่ต้องการให้เด็ดขาด แม้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะได้มีการกำหนดถึงฐานความผิดของผู้เข้าเล่นการพนัน และผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน

โดยนอกจากจะได้มีการกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน และผู้เข้าเล่นการพนันแล้ว ยังได้มีการกำหนดฐานความผิดให้ครอบคลุมไปถึงกรณีของการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพนัน โดยระยะทางการครอบครองอุปกรณ์การเล่นการพนัน การจัดหา ติดตั้ง คัดแปลงซึ่งชุดคำสั่งหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะสามารถนำมาปรับใช้กับการเล่นพนันออนไลน์ได้ แต่ยังคงเกิดปัญหาในการตีความและการปรับใช้กฎหมาย รวมถึงปัญหาในการประสานงานและมาตรการที่ยังคงมีข้อเส้อยู่ เนื่องจากการเล่นการพนันออนไลน์ มีการเล่นการพนันที่มีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก ทำให้กฎหมาย ไม่สามารถบังคับลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษากฎหมายการพนันที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์:ศึกษากรณีการพนันออนไลน์ โดยศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 รวมถึงคำพิพากษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจุบันแม้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะได้มีการบัญญัติถึงฐานความผิดและบทลงโทษในกรณีของการเล่นการพนันไว้ แต่ก็ยังไม่ได้มีการกำหนดถึงคำนิยามของการเล่นการพนัน ฐานความผิดและ

บทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพนันรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการเล่นการพนันออนไลน์ รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามามีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพนันเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ควรจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เนื่องจากเป็นพระราชบัญญัติหลักที่วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความผิดในการเล่นการพนันเอาไว้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับกำหนดคำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนัน
ควรจะมีมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ดังนี้

มาตรา 3 /1 ในพระราชบัญญัตินี้

การพนัน หมายความว่า การเล่น การเดิมพัน การเสี่ยงโชค โดยอาศัยการใช้ไหวพริบ ความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม หรือฝีมือในเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่แน่นอนเพื่อเป็นข้อแพ้ชนะ และมุ่งประสงค์เอาเงิน ทรัพย์สินอันมีมูลค่า หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่กันจากการเล่นนั้น

การพนัน ไม่รวมถึง การเล่น การเดิมพัน หรือการเสี่ยงโชคที่ผู้เล่นไม่สามารถได้มาซึ่งของรางวัล สิ่งตอบแทน หรือทรัพย์สินอันอาจมีมูลค่าได้

การพนันออนไลน์ หมายความว่า การพนันที่บุคคลเข้าร่วมเล่นได้โดยการสื่อสารโดยระยะทาง ตามพระราชบัญญัตินี้

การพนันซึ่งอยู่ห่างไกลโดยระยะทาง หมายความว่า การเล่นการพนัน โดยบุคคลนั้นเข้ามีส่วนร่วมโดยใช้วิธีการสื่อสารโดยระยะทาง

การสื่อสารโดยระยะทาง หมายความว่า การติดต่อสื่อสาร โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) อินเทอร์เน็ต
- (2) โทรศัพท์
- (3) โทรทัศน์
- (4) วิทยุ หรือ
- (5) สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีอื่นๆ ที่ใช้อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร

ผู้เล่นการพนันออนไลน์ หมายความว่า บุคคลซึ่งเข้ามีส่วนร่วมในการเล่นการพนันรูปแบบต่าง ๆ ในฐานะผู้เข้าเล่นการพนัน โดยการสื่อสารโดยระยะทางโดยไม่มีส่วนได้รับกำไรหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้เล่นอื่นที่ได้ชนะการเล่นการพนันในครั้งนั้น

ผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ หมายความว่า เจ้ามือ เจ้าสำนัก ผู้ควบคุม ดูแลการเล่นการพนัน ผู้เดินโพน ผู้เป็นเจ้าของสถานที่ที่ใช้เล่นการพนัน หรือผู้ให้บริการ ที่จัดให้มีการเล่นออนไลน์ที่ได้มีการรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการวางเดิมพันจากผู้เข้าเล่นรายอื่น ในผลลัพธ์ของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ในอนาคต ทั้งนี้ให้รวมถึงผู้ซึ่งจ่ายหรือรับซึ่งผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียมหรือดอกเบี้ยอื่นใดจากการเล่นพนันนั้น

การเพิ่มเติมมาตรา 3/1 ข้างต้นเป็นการกำหนดนิยามความหมายของการเล่นการพนันออนไลน์ และการเล่นการพนันโดยระยะทาง ตลอดจนความหมายของผู้เข้าเล่นการพนันออนไลน์ ผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ ซึ่งจะเป็นการอุดช่องว่างในการนำหลักกฎหมายมาใช้ เนื่องจากทำให้สามารถเข้าใจง่ายและไม่เกิดความคลุมเครือในการตีความของการใช้กฎหมาย ว่าการเล่นรูปแบบใดที่เป็นการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมาย หรือผู้ใดบ้างที่จัดว่าเป็นผู้เล่นการพนันออนไลน์และผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์นอกจากนี้การกำหนดคำนิยามของการพนันที่ชัดเจน มีการบังคับใช้กฎหมายการพนันที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ปัญหาการโฆษณาเชิญชวนและการรับพนันออนไลน์

มาตรา 12(1) เดิม ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวน โดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่น พลิกแพลงหรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่งวันแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา 12(1) ควรจะแก้ไขเป็น ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวน โดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่น พลิกแพลงหรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดให้เป็นความผิดซึ่งหน้า ซึ่งกรณีการโฆษณาเชิญชวนและการรับพนันออนไลน์ ก็ถือเป็นความผิดสำเร็จแล้วตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถดำเนินการจับกุมได้ในทันที ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาเชิญชวนที่ได้มีเนื้อหาเข้าลักษณะการชักชวนให้ประชาชนเข้าเล่นการพนันออนไลน์ผู้นั้นกระทำความผิดต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของผู้กระทำความผิดตามบัญชี ข. ด้วยไม่ควรปล่อยให้มีการโฆษณาเกี่ยวกับการพนันทางสื่อมวลชน หรือสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภทต่อไป

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปจนถึง 6 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไปจนถึง 50,000 บาท เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าเล่นพนันออนไลน์ ให้จำคุกไม่เกิน 6 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดบัญชีการเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ที่ไม่สอดคล้องกับปัจจุบันของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ควรจะแก้ไข โดยยกเลิกประเภทการพนันที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติ มีชื่อที่ล้าสมัยและในปัจจุบันมีการเล่นหลายประเภทที่ไม่ควรควบคุมกำหนดให้เป็นพนัน ได้แก่ โดเต้โลเซ เดอร์ (เพราะไม่ใช่ประเภทการพนัน), ฟายนกระจอก ต่อเติม ทูล ฟุตบอลโต๊ะวิ่งวัวคน มวยปล้ำ ซึ่รูป โยนสดางค์ โยนห่วง ยิงเป้าปาหน้าคน เต้าข้ามด่าน บิงโก สะบ้าทอย สะบ้าชุด ขลุ่ยขลุ่ย สี เหวงลัก-456 และน้ำเต้า จัดแบ่งให้เกิดความเหมาะสมและเข้ากับยุคสมัย ยังไม่มีการบัญญัติให้การเล่นการพนันออนไลน์เป็นการกระทำความผิดตามบัญชี ก. และบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติ

2.4 ปัญหาการไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเด็ก และเยาวชนในการเล่นการพนันออนไลน์

ควรที่จะเพิ่มเติมมาตรา 12/1 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นออนไลน์หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวน โดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้ผู้อื่นเข้าเล่นการพนันหรือให้ผู้อื่นเข้าเล่นการพนันออนไลน์ซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 12 ต่อผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่ได้กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

2.5 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการในการลงโทษผู้จัดให้มีการเล่นและผู้เข้าเล่นพนันออนไลน์ตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

ควรที่จะแก้ไขและเพิ่มเติมมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ดังนี้

แก้ไขมาตรา 5 วรรคหนึ่ง “ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติยอมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น” เป็น “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นหรือผู้ใดจัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์อันฝ่าฝืนมาตรา 4 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เพิ่มเติมมาตรา 5 วรรคสอง “ผู้ใดเข้าเล่นการพนันหรือผู้ใดเข้าเล่นการพนันออนไลน์อันฝ่าฝืนมาตรา 4 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เพิ่มเติมมาตรา 5 วรรคสาม “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นหรือผู้ใดจัดให้มีการเล่นพนันออนไลน์ ซึ่งตามปกติยอมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นพนันออนไลน์อยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น”

เพิ่มเติมมาตรา 5/1 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นพนัน หรือผู้ใดจัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์อันฝ่าฝืนมาตรา 4 วรรคหนึ่ง มาตรา 4 ทวิ หรือมาตรา 5 วรรคหนึ่ง โดยการเล่นพนันซึ่งอยู่ห่างไกลโดยระยะทาง หรือวิธีอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่ใช้ในปัจจุบัน ไม่ได้มีการบัญญัติถึงฐานความผิดของผู้เข้าเล่นการพนันออนไลน์และผู้จัดให้มีการเล่นการพนันออนไลน์ทั้งที่เป็นการเล่นการพนันโดยทั่วไปและการเล่นการพนันออนไลน์ที่ชัดเจน อีกทั้งยังมีโทษที่ค่อนข้างเบาและล้าสมัย รวมถึงไม่ได้มีการกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษที่เกี่ยวกับการเล่นการพนันออนไลน์และบทคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการเล่นการพนันออนไลน์เอาไว้ ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมเพื่อให้กฎหมายที่มีอยู่มีความเป็นสากลและทันต่อเทคโนโลยีและเหตุการณ์ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

ไพศาล ลิ้มสถิต. เปิดปมเป็นอยู่คือ “พนันออนไลน์” สังคมไทยยุคไร้พรหมแดน. กรุงเทพมหานคร: เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์, 2555.

_____. วิษณุ วงษ์สินศิริกุล และวิเชียร ตันศิริคงค. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันออนไลน์: มาตรการจัดการทางการเงินและมาตรการอื่น ๆ เสนอต่อคณะอนุกรรมการด้านการธนาคารและสถาบันการเงินในตลาดเงินวุฒิสภา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2556.

สุริยะ พ่วงสมบัติ. “การพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.